

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ., NÚM. 20, BCTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto R.co y Extranjer, 2'50

DE DIJOURS A DIJOURS

CADA día en Sagasta tindrà majors motius d'estar orgullós de la seva política musulmana. —Quan jo faig el moro—podrà dir—els meus motius tindrà.

Y en efecte, Espanya está convertintse en un petit imperi marroquí, ab sas santóns que per tot arreu s'escampan, ab sas taifas policíacas armadas de garrots, ab sas pandillas de seqüestradors qu' exerceixen impunement el seu ofici, baix l'amparo y protecció del caciquisme, ab sas batutas de pescadors qu' ensangrentan las rías de Galicia, ab sas rome rías que terminan á tiros y ganivetadas.

¿Faltava encare un retoch que acabés de donar caràcter al quadro? Donchs aquí tenim la rivalitat de las Kábilas de Béjar ab las Kábilas de Candelario. Per una qüestió de aygua, filla de antigas y mal contingudas antipatías, els de Béjar, armats fins á las dents y en correcta formació van dirigirse á Candelario, y un cop allí van esbravare calant foch á algunas casas de camp, matant molt bestiar, y realisant lo qu' en llenguatge de moro se 'n diu una verdadera razzia.

Després de lo qual varen tornarse'n á Béjar...; ahont sens dupte estarán esperant á que Mojamet Sagasta 'ls envihi un missatge de felicitació, declarantlos fills de Aláh de primera classe, y gloria y honor del seu bajalat.

Ja veuhen com la noble Espanya avansa galopant pel camí de la seva regeneració.

Si pogués saberse pel clar tot lo que ha mediat entre 'l govern y 'l Vaticá á conseqüencia del decret del Alfonso González, donant sis mesos de temps á las corporacions religiosas pera posarse en regla, segons las prescripcions de la ley de 30 de juny de 1887, creguin que 'ns escriuríam.

El Nunci del Papa va mostrarse ofés, enfadat y fins contan que vá fer morros. Ja casi jurava no posar may mes els peus á Madrit. ¿Ahont s' es vist un govern que sense consultarli res, espeta un decret que obliga á frares y monjas, encare que no mes si gui aparentment, á cumplir una ley que conta ja 14 anys d' existencia? Aixó, desde el punt de vista clerical, s' ha de confessar qu' es una verdadera ini qui'at. ¿No es sabut que totes las molestias de una ley son sols pels espanyols que 's vesteixen pels peus? ¿No es sabut que pels que 's vesteixen pel cap han de ser totes las gangas? ¿Ahont som aquí?

Afortunadament, sembla qu' en Sagasta, home de recursos ha trobat desseguida la manera de desagraviarlo.

La pretensió de que las corporacions religiosas s' inscriuin en el Govern civil de cada provincia, no reconeix per causa 'l desitj per la part del govern de molestarlas en lo més mínim, sino 'l capritxo de fer una estadística, lo més exacta possible, del número de individuos que las componen.

¿Gloria á n' en Sagasta que ab tan brillo sab donar sempre 'l quiebro, ara al país qu' es un maoso, ara al clericalisme qu' es un toro dels mes mals intencionats!

PEP BULLANGA

La Festa de la Llibertat — XXXIII aniversari de la Revolució de Setembre

Las Arenas de Barcelona durant la celebració del Festival.

(Instantánea Rus)

La festa de la Llibertat

RESULTA lo qu' era d' esperar, coneguts els sentiments liberals y democràtics del poble barceloní: un acte imponent com no se 'n veuhen g' yres.

L' idea de la Revolució es prou amplia per unir á las distintas agrupacions y entitats que mantenen viu son amor al progrés modern. Basta invocarla pera que desapareguin en un instant postisses barreras que de-prés de tot no tenen rahó de ser, y un cop lliure 'l camp, las masses populars s' hi abocan in flada d' entusiasme.

Perque 'l poble, guiat per un admirable bon sentit, té una sola política, senzilla y eficaz. Veus als

homes y als grupos de alguna historia y significació ensarsats en discussions estérils y diferencias de detall que no conduheixen á res més que á perdre 'l temps: donchs el poble se 'n aparta, dihent:—Altra feyna hi ha!—Els veu pel contrari units y confosos en una mateixa idea, y com si s' obrissen las resclosas, el poble s' hi deixa anar plé de goig, radiant d' esperansa, exclamant:—Aquesta es la bona feyna; conteu ab mf: siguéim hi!

Ab el grandió spectacle del diumenje, 'l poble va confirmar la política que ve sostenint desde fa molts anys LA CAMPANA DE GRACIA; la complexitat d' aspiracions produheix la divisió y la impotencia; la senzilles es mare de la concentració, del entusiasme, de la forsa que s' imposa.

Diumenje no hauria pogut contar ningú qui portá més elements á la Festa de la Llibertat, si 'ls unitaris, si 'ls federals, si 'ls sociólechs, si 'ls evolutius ó 'ls revolucionaris; s' efectua una fusió d' elements diversos, sense medir las proporcions de cada un y

'n sortí un metall fort y de bon tremp, molt apropiat pera forjar las armas de las justas reivindicacions del poble. Medeixis el resultat que podrá alcanarsarse ab l' us de aqueixas armas, per l' esperverament dels reaccionaris, y per la rabia y 'ls insults que han vomitat sobre 'l poble republicá. Se 'l veuhen á sobre y 'l temen. El pánich sembrat en las filas enemigas es plena garantía de la victoria.

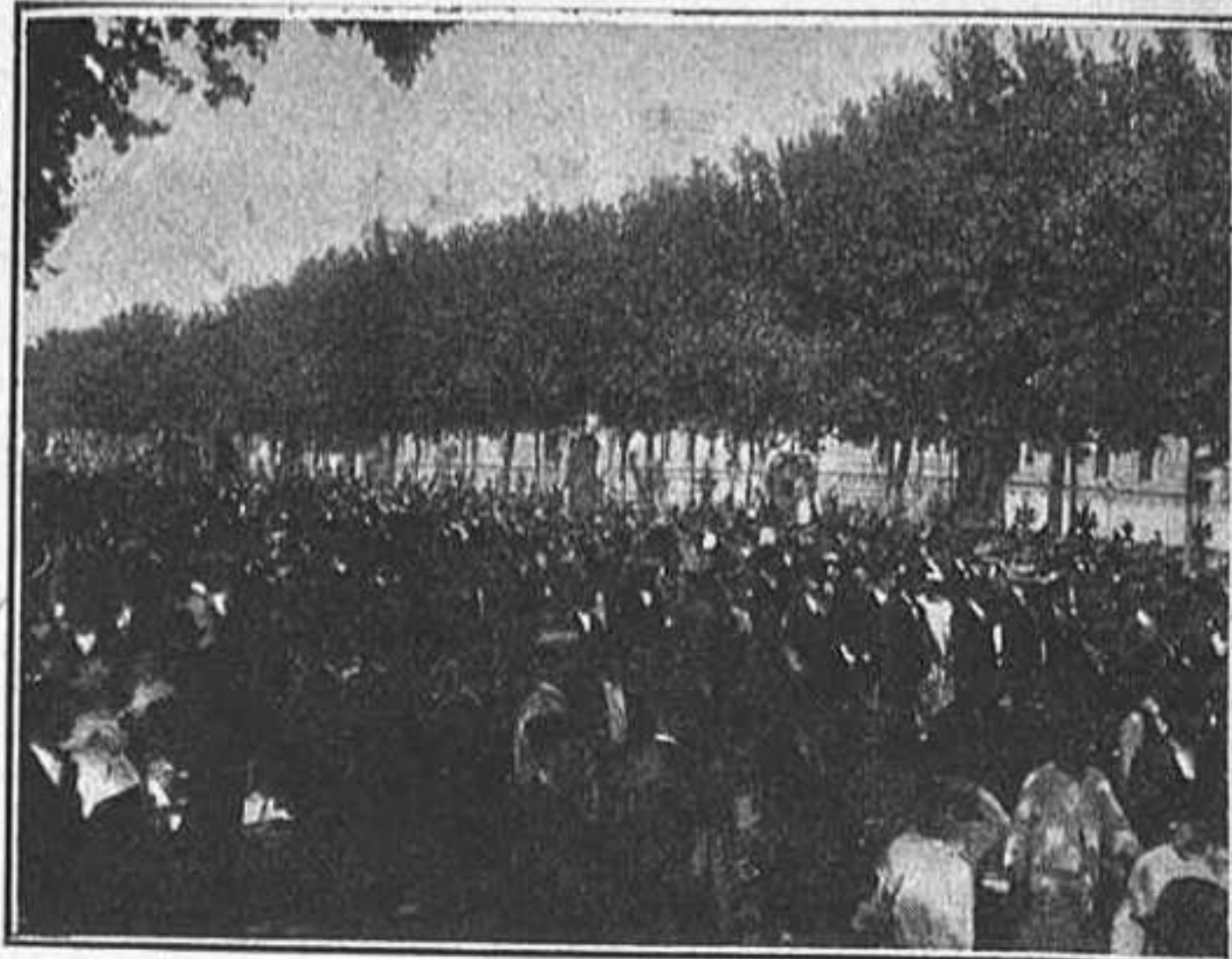
La Festa de la Llibertat tingué dos parts. La primera, una festival en la nova Plassa de toros, cedida galantment pel gerent Sr. Marial á la comissió organitzadora.

Desde molt avants de las nou del matí, comensá un gran moviment en diversos punts de la capital y pobles agregats. Per tot arreu se formavan comitavas, que precedidas de banderas, pendons y estandarts y alguna acompanyada de músicas, se dirigían plenas de animació y alegría al lloch de la festa. La

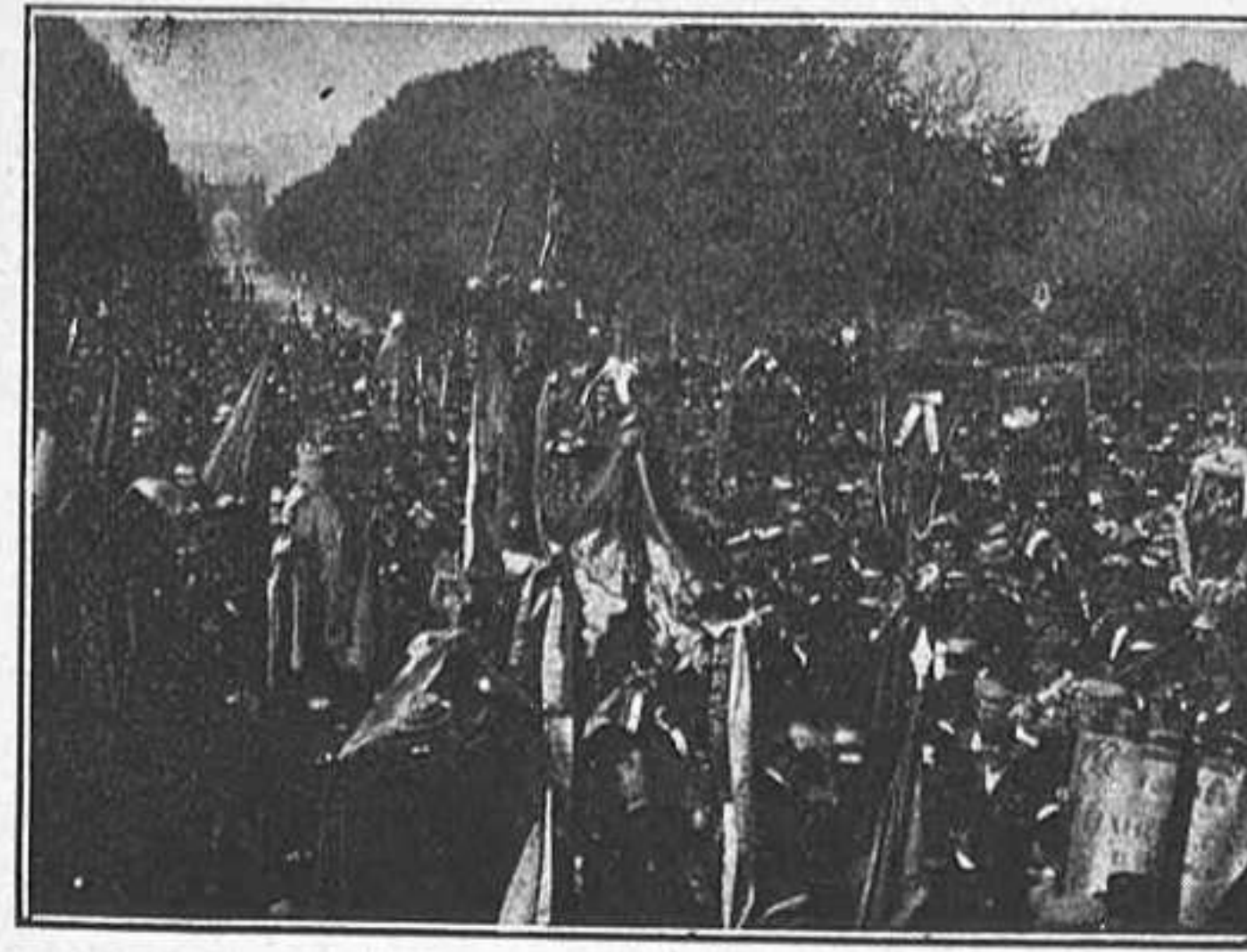
La Festa de la Llibertat — La Manifestació

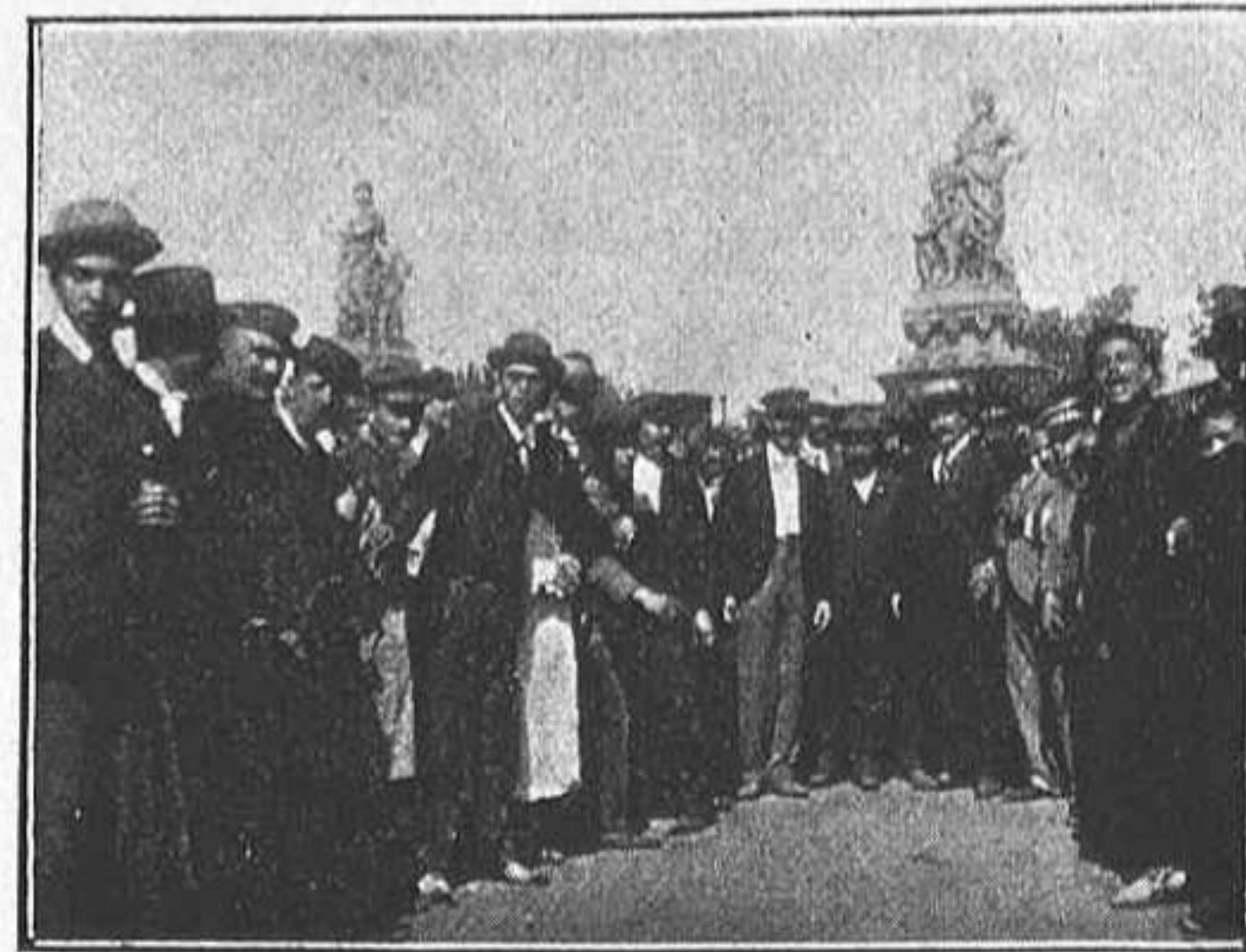
Sortida de las Arenas.

Granvia avall.

En el Saló Passeig de Sant Joan.

Arribada al terme del itinerari.

Gran-via presentava un aspecte animadíssim. Las gradas, galerías y palcos de la plasa corresponents á la gran llenca de sombra que hi ha en aquella hora del matí s'anavan atapahint de gent; l'americana y la brusa, el barret y la gorra alternavan fraternalment. Prompte, no haventhi lloch á la sombra, la gentada s'aná escampant per las gradas de sol y agrupantse en la arena, al peu de la tribuna colocada sobre la porta del toril.

Més de cent banderas, pendons y estandarts anaren fent successivament la seva aparició, saludada ab frenétichs aplausos. Aquests honors populars, igual que á tots foren tributats al estandart de LA CAMPANA DE GRACIA, y si ho mencionem, consti qu'es sols per agrahirlos ab tota l'ánima.

Els pendons de las societats corals que, fidels á las tradicions del immortal Clavé compareguren en gran número, flamejavan entre l'ormigueig de ciutadans entusiastas.

Prop de la tribuna, ocupada pels organitzadors de la festa y pels oradors designats pera fer us de la paraula, formavan una bonica nota de color els voluntaris supervivents de la guerra de Africa, vestint sos gloriosos uniformes. En ells s'encarna l'recort del general Prim, aixís com en els coristas la memoria de 'n Clavé, dos catalans, que tant alt posaren el bon nom de la nostra terra, l'un ab la seva espasa, l'altre ab la seva batuta, quan encare no s'havien inventat las mesquinesas catalanistas, ni aqueixos afanyos dels falsos regionalistas pera fer de Catalunya un foc de reacció.

Renunciem á donar la llista del sens fi de representacions que assistiren al acte, puig per més que 'ns esforcessim, hauríam de cometre omissions sensibles. De la major part de las poblacions importants de Catalunya vingueren adhesions valiosíssimas: de moltes localitats nutridas comissions.

La festa comensá tocant la banda *La Filarmónica*, l'himne *La Marsellesa*, que fou escoltat per aquella immensa massa que no baixaria de 20 mil personas, á peu dret y descubert el cap.

Seguidament las societats corals, entre las quals hi figurava la d'*Euterpe*, la primera que fundá en Clavé, cantaren de una manera admirable baix la direcció del mestre Novi, primer l'himne magestuós *Gloria á España* y seguidament *La Marsellesa*, armonizada per en Clavé, qu'electrisá á la immensa multitud ab sos vibrants accents.

Els coros humorístichs que dirigí el Sr. Durán cantaren ab molta afinació *Els moderns segadors* y després el coro satírich *Nou projecte*, que té molt bona sombra y feu riure á tothom á expensas dels clericals.

Cada una de las pessas cantadas fou rebuda ab crits delirants de *Viva Espanya!* *Viva la Llibertat!* *Viva el Progrés!* *Viva la República!* eixits de 20 mil bocas, ab acompanyament de 40 mil mans que bafian salvas de aplausos formidables.

Donada la senyal á tothom de corneta, comensaren els discursos.

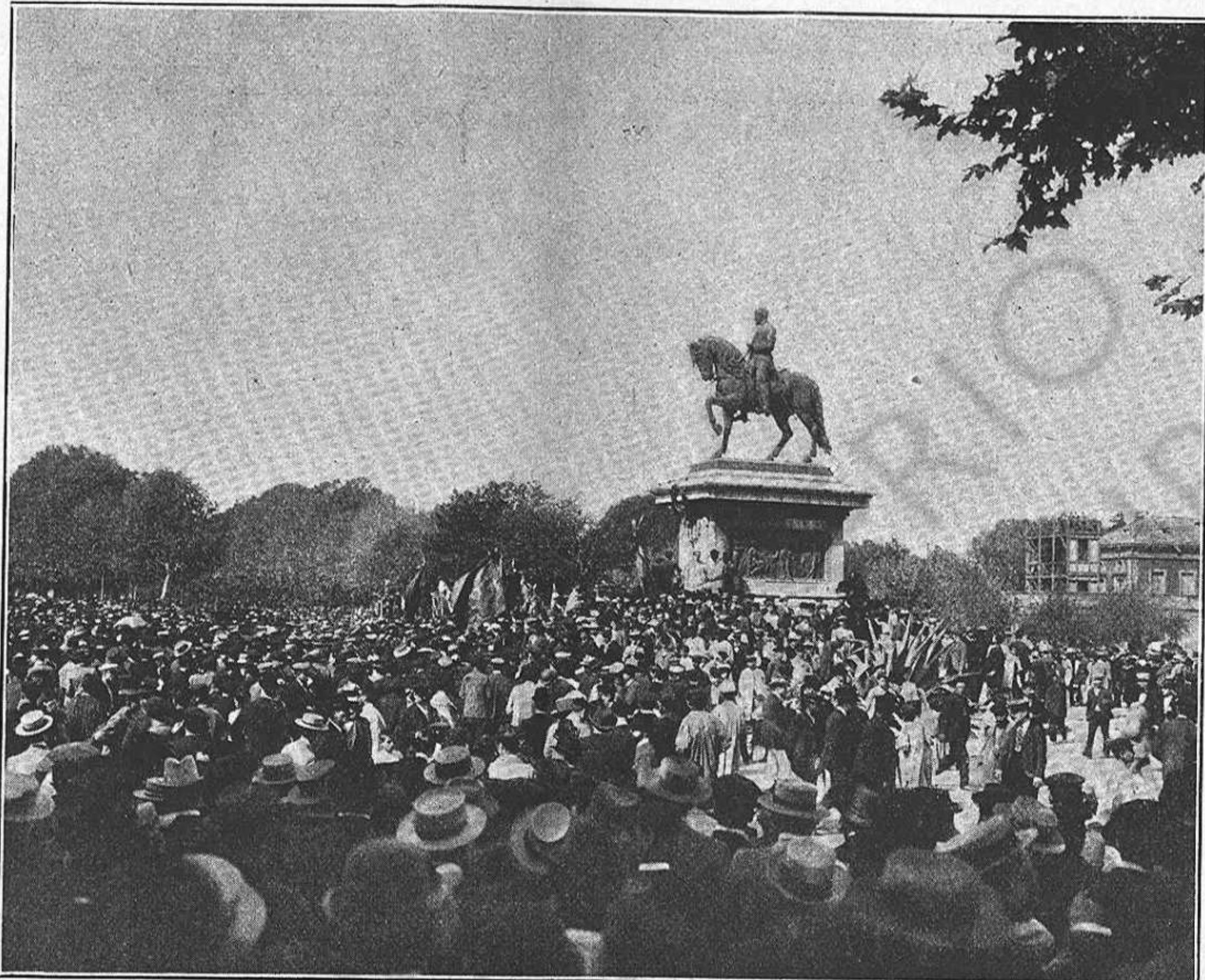
Cinch minuts justos tenia cada orador, y prescin dint de lo que respecta al nostre bon company Roca y Roca que rompé l'foc, els Srs. Corominas, Samper y Miquel y Lerroux, s'ha de afirmar que 'ls ompliren molt bé; no s'pot dir més en menos temps.

Se recordá l'aniversari de una Revolució en mala hora interrompda, y qu'es necessari reanudar hasta portarla fins á sas últimas conseqüencies, baix l'aspecte polítich, económic y social. Se feu notar hont se trobava la verdadera *gent de bé*, que no es certament la que feya l'dormilega quan els governants monárquichs portavan la patria al abisme, sino el poble que treballa, sua y sospira per la llibertat. Se tingueren frases de respecte y amor á la Patria una, intangible, pero animada del esperit modern emanat dels que al cant de *La Marsellesa* portaren la Fransa á las fronteras á derrumbar ab sos exercits las extranjeras tiranías; se dedicaren recorts carinyosos als mártirs de la causa republicana Cuello, Abdón Terradas, el Noy de la Barraqueta, etcétra, etc., y s'ofiriren á la joventut els veterans de la República pera posarse al lloch que se 'ls senyali: al davant, per bates com sempre per la causa del poble, ó á la qua, per evitar que ningú retrocedeixi; se feu avinent que aixís com la Revolució francesa comensá en un Joch de Pilota, l'espanyola bé podria tenir son origen en una Plasa de toros; y per últim s'encomiá la necessitat de una Revolució radical, feta en profit de las generacions presents y de las futuras.

Tots els discursos sigueren extraordinariament aplaudits y celebrats per traduir fidelment las aspiracions de la immensa massa de manifestants.

La manifestació que s'organisá á la sortida de la Plasa de toros, s'aná engroixint ab numerosos grupos de personas que s'hi agregaren á son pas, com la corrent de un riu s'engroixeix ab el tribut de las rieras y xaragalls.

Y era realment una riuada humana aquella massa que s'formá y que no baixaria de cinquanta mil personas. Compacta y sense guardar distancias s'extenia per tota l'amplaria del carrer de las Corts. La precedia l'grupo de voluntaris catalans, mar-

Al peu del Monument de 'n Prim.—L'últim acte de la Festa.

(Instantáneas Rus)

xant al entorn de un pom de palmas y llorens destinat al monument de 'n Prim; seguia la banda *Filarmónica*, tocant himnes patriótics, entre 'ls quals predominava *La Marsellesa*; á continuació, la Comissió organitzadora, entre la bandera de la Joventut Republicana y de la Agrupació socialista, y darrera, una serie interminable de banderas, pendons y estandarts de Centres, corporacions, periódichs, societats corals, onejant per damunt de aquella mar de caps. La Llibertat y La Revolució eran aclamadas sovint per la multitud, que anava seguint son curs, ab l'ordre més complet.

Davant de la Universitat, casi todas las banderas s'inclinaren, donantse vitors á la Ciencia y als catèdratichs liberals.

Al arribar á la línia de Sarriá, y trobantse posada la cadena, alguns tractaren de fer detenir els trens, y no conseguínto, altres, molt pocs per cert, tiraren alguna pedra. De aquest petit incident que la mentem de veras y que no tenim cap reparo en reprobar, n'han fet grans bocadas els periódichs reaccionaris, pretenent tirar una taca sobre la manifestació. A jutjar per la fruició ab que ho relatan y las grans proporcions que donan á un fet que passá desapercbut poch menos que á la totalitat dels manifestants, casi s'pot assegurar que no foren estranyos á aquella agressió elements pagats ó al servey dels reaccionaris.

La manifestació presentava son major grau de intensitat y entusiasme al embocar el Passeig de Gracia y estendres á lo llarch de la Ronda de Sant Pere, qual carrer quedá plé de gom á gom en tota la seva extensió. Carruatges, vehículs y tranvías permanesqueren paralísats, per la impossibilitat material ab que s'trobaren de avançar.

Fins á las horas no s'havia vist ni la sombra de un sol policia, ni de cap altre agent de l'autoritat. L'ordre, per consegüent havia sigut admirable. El poble barceloní demostrava una vegada més qu'ell sol se basta pera sostenir-lo.

Tot d'una, per las immediacions del carrer de Bailén se vejú un agombolament de gentada: se sentiren crits, y sonaren com una vintena de tiros de revólver.

¿Qué havia ocorregut?

Tothom parlava de la ronda secreta de 'n Tressols, que havia fet la seva aparició de una manera tan inoportuna. Se deya que un individu de la ronda s'tragué un revólver per entregarlo á un altre individu: que aixó sigué prés com una provocació per una part dels manifestants, que comensaren á cridar contra 'ls polissions, els quals no esperaren més que aixó pera disparar els seus revólvers sobre la massa y fugir carrer amunt, empayats per alguns manifestants que respongueren també á tiros á la salvatge agressió. Tres ciutadans, dos d'ells ferits de bala, tingueren que ser assistits en la immediata casa de socorro; dos policíes, un d'ells ab el cap plé de nyanyos produhuts per bastó y l'altra ab varias feridas de bala y arma blanca foren traslladats al dispensari del Carrer de Sepúlveda. En Tressols y 'ls demás individus de la seva ronda se tancaren dintre de una escala.

Si s'proposavan, com sembla, desbaratar la manifestació, no ho conseguiren. El pánich durá sols un moment; pero á la veu serena y enérgica de alguns individus de la comissió, prompte las filas tornaren á formarse, compactas com avants y la manifestació seguí l'seu curs impertérrita, resolta á cumplir el seu objecte.

Novament quedá demostrat, y de aixó se 'n ha de persuadir el Sr. Socías, governador de la provincia, que l'mes gran perill per l'ordre públich, en dias de gran aglomeració de gent son els que tenen al seu càrrech el deber de vetllar per la seva conservació.

Pel Saló de Sant Joan y l'Parch se dirigí la comitiva fins al peu de l'estatua equestre del general Prim. La generació allí agrupada era imponent. Apenas las societats corals conseguiren obrirse pas pera entonar com ho feren á la fi l'enérgich cant *Los nets dels Almozávers*. La imatge del general Prim, desde son pedestal, semblava conmour'e, al veure la fidelitat ab que l'poble catalá conserva l'recort de sas glorias y de sas hassanyas, aixís com també l'esperit revolucionari, emanat de aquell gran moviment del Setembre del any 1868, en que aquell ilustre fill de Reus hi abocá tot el caudal de las sevas energias, volcant el trono dels Borbons. Aquella estatua de bronze semblava exhalar aquellas enérgicas interjeccions: *¡Jamay! ¡Jamay! ¡Jamay!* que han passat á la historia, com una sentència inapelable que un dia ó altre haurá de cumplirse, á despit dels que devent acatarlas las han falsejadas, guanyantse en cástich el títul de apóstatas y la responsabilitat de haver fet la ruína de la nació.

Un petit discurs del diputat Lerroux d'enérgichs tons revolucionaris, posá fi á la memorable *Festa de la Llibertat*, la qual ha servit pera demostrar que l'poble quan se li parla al cor, respón sempre.

Que no ho olvidin tots els que s'interessen per l'afiançament de la Llibertat democrática dintre de la República. Ab una sana política de generosa y amplia concentració, ab una activitat que no desdeixi may, deixant de recó per sempre mes imbecils diferencias y quisquillositats intempestivas, se despertaran las condormidas energias del poble, y ab el poble s'anirà á tot arreu hont siga convenient.

Diumenje demostrá Barcelona que tornava á ser la primera ciutat republicana d'Espanya... Y quan Barcelona parla el llenguatge franch de la llibertat democrática, l'resto de la nació l'entén millor que quan s'empenyan en ferli modular el migraat cloqueig de *La Perdú*.

ENSENYANT L' ORELLA

A magnífica Festa de la Llibertat celebrada diumenje, vá produhir dos resultats: l'un, mostrar á las claras el desvetllament poderós del poble republicá; l'altre, destarar y traure de tino als reaccionaris de Barcelona, aixís als franchs y coneguts de sempre, com als so-

lapats que fins fá poch se disfressavan ab la careta de regionalistas.

Aquests sobre tot han vomitat tanta bilis, que bé s'pot dir que s'han ofegat en ella mateixa.

L'insult asquerós, la mentida repugnant, l'atach personalísim formulat en llenguatge de pescatera; tot lo que s'obté de una dona histérica en una crisis nerviosa de despit y de impotencia, ha sortit destilat en las columnas de *La Veu de Catalunya*, vulgo *La Perdú*.

No pot donarse major procacitat unida á una major torpesa.

Perque al presenciar el desvetllament repenti del poble republicá de Barcelona, fidel als immortals principis de la Revolució de Setembre, lo que mes els convenia era amagar el cap sota de l'ala, fent veure que no se 'n adonavan. Aixís, molts dels ilusos que de bona fé 'ls han secundat, creyent que 'ls sentiments liberals també cabian dintre de la conxorxa regionalista, s'haurían mantingut en aqueix error, y tot aixó hi haurían guanyat. Però ara, l'error ja no es posible: han ensenyat l'orella y per l'orella se 'ls coneix.

Com els servils del any 40 y 'ls madurs del 68 que després de robar la camisa al poble, l'insultavan dihentli *descamisat*, ells el tractan de perdulari, y de purria y de gos posat al servey del caciquisme, perque aixó sí, tot element polítich que no estigui á las sevas ordres, ja se sab que secretament está convingut ab els cacichs de la monarquia. Avuy l'aliat del caciquisme es aquest poble republicá sempre vexat, son aquestas classes treballadoras sempre explotadas y perseguidas, son tots els elements amants de la llibertat moderna. El govern tremola com la fulla al arbre davant dels *Perdigots*, y ha tingut la pensada de fer un va-y-tot, abocantlos tota la purria, tots els perdularis de Barcelona, hasta 'ls anarquistas. ¡Cal Si lo que menos, á horas d'ara, tots ens hem fet monárquichs, y en la próxima combinació ministerial veurém á n'en Bonafulla y algun altre dels seus companys desempenyant una cartera. Si convé s'crearà expresament un Ministeri de *Cassa y Pesca*, en recompensa del gran extermini que s'haurá fet de *Perdigots*.

Aquestas falornias farían riure, si fossen sinceras. Pero no ho son ni molt menos. Se usan sols per estemordir á la timorata gent de sa casa, als homes de bé, com diuhen ells, qu'en las últimas eleccions els hi van donar tota la forsa, y que avuy que 'ls coneixen, perque han ensenyat l'orella, van separantse d'ells á marxas dobles. Ho han conegut al últim que tots els ideals dels *Perdigots* se reduhían á substituhir el caciquisme monárquich ab un altre caciquisme tant ó mes repugnant que aquest. Ho han notat al últim qu'eran una cáfila de ambiciosos de baixa may y de farsants de la pitjor especie. Ho han vist ben clarment, per la manera com ofegan, las honradas manifestacions del incaute Doctor Robert, mutilant els seus discursos y abstenintse sistemáticamente de donar compte dels esforços que practica per orientar al regionalisme pel cantó de la llibertat, empleant tots el medis de atracció que li sugiereix son bon desitj. Prompte haurá de veure el bon Doctor que ha arribat ja l' hora de desauçarlos.

Educats els mes d'ells en els cataus jesuítichs, la detestan ab tota l'ánima y l'insultan cent voltas cada dia aqueixa llibertat volguda y estimada del poble barceloní, sense distinció de classes y qual bandera empunya avuy ab má ferma el partit republicá, resolt á evitar que la primera ciutat d'Espanya se converteixi, per obra dels *Perdigots*, en presa del clericalisme, cayguda dintre de la boyna carcunda.

De aquí la seva rabia, l'seu despit, el seu petar de dents, las sevas contorsions, els seus vomits de insolencias. Ja ho saben que no 'ls hi será tan fácil, com guanyar las eleccions del *Ateneo* ó de la *Económica de Amichs del País* ó d'altres centres en que s'han anat introduhit solapadament, el dominar á un poble com 'el de Barcelona que s'ha distingit sempre pel seu amor á la causa de la llibertat, y contra l' qual han tingut la poca latxa de llansar els seus insults mes asquerosos.

El seu regionalisme, tothom sab qu'es fnl. Ho diuhen y repeteixen cada dia els elements honrats del catalanisme, que viuhen á llarga distancia d'ells, com de tot lo que put y repugna. Y 'ls catalanistas podran sustentar ideas que, serán si s'vol discutibles, pero s'ha de confessar que las professan ab dignitat, ab noblesa, ab desinterés... senzillament, perque al revés dels *Perdigots*, notenen ni han tingut may gana.

La titulada *gent de bé* va renunciand á la possessió de un diploma que á copia de ser refrendat per *La Perdú* ha acabat per convertirse en cosa de guassa, en una especie de neulers ab els quals ja ningú vol carregar per no fer riure.

De liberal no pot havern'hi ni un al costat dels qu'están cansats de repetir que la llibertat política es una antiguala, y dels que no cessan de insultar als que tenen fe en l'eficacia redemptora dels principis democrátichs llealment practicats, com aspira á ferho l'partit republicá, qual forsa tothom sab que radica no sols entre las masses obreras, sino també entre molts y valiosos elements de la classe mitja.

Y si 'ls catalanistas y fngen d'ells, y la gent de bé se 'n torna a casca, y 'ls elements liberals els combaten per jesuïtes y reaccionaris ¿que 'ls hi queda? Unicament un periódich, qu' en son llenguatge, 's mostra fidel continuador de las tradicions del *Bram de la Patria*; uns fondos de un aplech de ilusos accionistas, que temps enrera van deixarse engrescar, y que promptejani *fondos* serán, porque, segons noticias, s' están *foment* a tota pressa... y aixó sí, una gran *rotativa*, la més perfeccionada del mon; pero que ab tres ó quatre minuts de rodar fá tota la tirada.

Sort que si logran escalar las cadiras del Ajuntament podrán donarli feyna mes seguida destinantla á imprimir láminas del Deute municipal.

La gent de bé te de ferho... ¡Siguí compassival... Ja qu' en las pasadas eleccions tant els van ajudar, no 'ls abandoni en las próximas. ¡Pobres *Perdigots!* Els hi vá la vida.

P. K

DOS MANIFESTACIONES

N lo curt espay de quatre días s' han celebrat á Barcelona dos manifestacions.

¡Quina diferencia entre l' una y l' altra!

En la una, la del diumenje, hi va pendre part tota la moralla social. Allí s' hi veyan la pobressalla treballadora ab sos vestits apedassats y sas mans plenas de duricias; la gent estraviada que té la mania de volguer pensar per compte propi; las collas d' obrers qu' en lloch de aprofitar el temps fent prácticas religiosas, el perden aprenent las cansons perturbadoras del liberalot Clavé; quatre infelissos pertencients á la tarregada de mitj sigle enrera que van anar al Africa més pels vuyt rals diaris que per patriotisme; uns quants escriptors que tenen la céba de volguer una nova organizació social més justa, més honrada y més fraternal que la d' avuy; molts somia truytas qu' en sa vida tindran un xavo per tenir un apreci excessiu á sa vergonya, y en fi y per dirho en una paraula, tota la gentota renyida ab la respectable classe dels agents d' ordre públich y las no menos respectables classes de la milicia, el clero, la magistratura y el caciquisme.

En cambi ja devían contemplar la del dimecres. ¡Alló sí que feya goig! ¡Quin bé de Deu de medallas, condecoracions, insignias y coloraynas!

A rebre un purpurat, humil com tots els ministres del humil Jesucrist, va acudir l' *élite* de las nostras classes elevadas. Allí 's veyá la representació de la lley, jamay burlada; de l' autoritat, sempre justiciera; de la milicia, sempre vencedora; de la banca, sempre generosa; de la industria, may abusiva; del clero, en tots cassos cast, humil y caritatiu. En aquella manifestació de las classes que valen, s' hi veyá al comerciant que ab son talent ha sapigut enriqueirse en quatre días; al legista que viu opulentment sense bens de fortuna coneguts; al prestamista inteligent que sab decuplicar cada anyada el seu capital. En resum, á tota la gent que vesteix ab decencia y porta planxada la camisa,

¡Quina diferencia entre las dugas manifestacions! Com se coneixia que la del diumenje era per un nom que res significa, per una cosa buida, per una fetxa, per algo que no 's toca, no 's palpa, no 's encarna en res lluhent y pintat, mentres la del dimecres era pera festejar *nada* menos que á un bisbe.

Prou la veyá, ab un ull certer, la policia aquesta diferencia. Als manifestants del diumenje els vigilava els polissons pera que no fessin mal á ningú, dispuestos sempre á disoldrels á garrotadas. Als manifestants del dimecres els protegía carinyosamente procurant que ningú 'ls fes res y preparats á disoldre á garrotadas als mirons.

Y ademés dels polissons y de la gent sensata, aquesta diferencia també l' ha vista bona part de nostra premsa diaria.

Y sino, fassin el favor de llegir *La Veu* y demés diaris *ejusdem furfuris*.

JEPH DE JESPU

A mes de trenta días que una obra dona de Figueras brega inútilment porque li siga restituida una filla que vá confiar á unas monjas de aquella ciutat y que aquellas li han fet fonedissa.

Las tals monjas pretenden haverla enviada á un convent de Girona; pero al convent de Girona li negan... De manera que la mare 's troba sense filla.

Totas las sevas gestions, fins ara, han resultat completament inútils, fins las que ha practicat ab el jutje de instrucció.

Per un segrestament de dos noys espanyols efectuat pels moros hem estat á punt de declarar la guerra al emperador del Marroch.

Y ha de quedar impune l' segrestament de una filla de familia efectuat per una kábila mística de la capital del Ampurdá?

Ja que las autoritats fins ara fan el srót, el poble figuerench té la paraula.

Dimecres, á dos quarts de onze del vespre, en la Rambla d' Estudis, vá entaularse un animat colóqui entre l' nostre bon amich, D. Antoni López, editor y propietari dels semanaris LA CAMPANA DE GRACIA y *La Esquella de la Torratxa*, y l' senyor D. Raymond Casellas, redactor *quefe* de *La Veu de Catalunya*.

Després de una serie de arguments contundents incontestables, el redactor *quefe* de *La Perdiu* se retirá intimament convensut de que l' semanari *La Esquella de la Torratxa* no es, ni ha sigut may un periódich semi-pornogràfic.

La guerra del Africa del Sud, vá prenent tan mal carís pels inglesos, que l' mateix Kitchener que s' havia proposat acabarla, mal no quedés un boer ab vida, ha demanat que l' rellevin.

El ministre de la guerra no pot enviarli mes reforsos, y aquell valent carnicer aprofita aquest pretext per dimitir.

Ultimament s' ha parlat de una acció comú exercida pels governs de Fransa, Russia, Holanda, Alemania, Italia y Grecia prop del Tribunal permanent de arbitraje delegat per la Conferencia internacional de la Haya, participantli l' adhesió de tots ells á la demanda de intervenció arbitral formulada pels representants de las repúblicas Sud-Africanas.

Si la noticia 's confirmés, el fi de la guerra sería un fet, y l' orgullós llopart inglés se veuria obligat á abandonar la seva presa, casi sense ulls y ab la qua entre las camas.

En Canalejas, en son discurs de Gijón: «Yo, siendo fundamental y científicamente republicano, entiendo que servir á la monarquía en cuanto esta reciba inspiraciones de la voluntad nacional, no es ponerse la librea de la adulación.»

Y vol dir que la monarquia actual gobernada per dos oligarquias que se las apostan á quina fará més trampas electorales, reb las sevas inspiracions de la voluntad de la nació?

¡Ah Sr Canalejas, Sr. Canalejas, aixó que diu de ser vestit fundamental y científicamente republiá, espihuho al bisbe!

¡Pregunta á quin? A qualsevol dels molts á qui professa cordial y sincera amistad.

Sembla que l' Duch de Veragua, per donar una satisfacció als marinos, projecta crear una direcció de Comers y Navegació de la qual dependgui tot lo relacionat ab la Marina mercant.

Mes propi sería donar una satisfacció al país.

Y á tal efecte, res millor que deixar en pau á la Navegació y al Comers, posant la Marina militar baix la dependencia absoluta y directa del Ministre de la Guerra.

Aixís com aixís la major part dels marinos viuen tot l' any desembarcats y passejantse pels carrers.

La inmensa majoría del partit republicá federal de Barcelona vá pendre part en la Festa de la Llibertat, ostentant entre otras ensenyas, la del Club dels federalistas, creat immediatament després del esclat de la Revolució de Setembre.

Ja ho sab el *divino* Vallés, que vá calificar d' *esgarriats* als federalists fidels á las tradicions del partit. No son els que s' *esgarrian* els que no 's mouhen del camí recte.

Mes aviat mereixen aquest nom, els que á cada punt se 'n apartan, fent com l' Ase de 'n Mora que de tot s' enamora.

Y la manera que 'ls posan á conseqüencia dels seus enamoraments, que al últim no 'ls coneix ni la burra que 'ls vá parir!

Recomaném als nostres lectors la suscripció oberta en la administració de *La Publicidad*, pera socorre als ciutadans que sigueren ferits per la policia, en la Ronda de Sant Pere, durant la manifestació del diumenje.

Be mereixen aquesta atenció dels seus correligionaris els qu' en l' exercici de un dret sagrat, derramaren la sanch de las sevas venas.

Junt ab el nostre óbol, portarem á la citada administració tots els que se 'ns confihin al indicat objecte.

Un dels acorts adoptats pel Círcul del Hereu Pantorrilles, consisteix en no pendre part en las próximas eleccions municipals de Barcelona. Las veuen perdudas y renuncian á la *mano de D.ª Leonor*.

Pero aixó sí: «La Junta de gobierno del Círculo recomienda á sus correligionarios que en caso de emitir su voto en las inmediatas elecciones, lo hagan en favor de aquellos candidatos que sean católicos, monárquico dinásticos, etc., etc., etc.»

Alsa *Perdigots*, ja sabéu lo que 'ns toca. A provehirvos del butlletí de la parroquia, á ensenyarlo al Hereu Pantorrilles y es cosa feta.

Llavoras si que podréu dir ab rahó fundada que l' caciquisme ha fet pacte ab la purria de Barcelona.

TORRELAMEO, 26 de setembre.

Ha sortit en aquest poble una fulla-circular posant de relleu els abusos y despotismes del home negre Miguel Tarragona, que á sa qualitat de pare d' ánimas, uneix la d' encarregat de la Companyia Sucrena, á la qual procura prestarli 'ls serveys que 'ls majors dels ingenies de Cuba, prestavan als amos dels mateixos en temps de l' esclavitut. Sas injusticias ab els treballadors, segons tinguin ó no la dona guapa, son infinitas. Ab tot y l' seu caràcter sacerdotal, els obliga á treballar á las festas, regant la remolaxa. La fulla dona compte de altres molts pormenors curiosos y fá ressaltar las influencias que té ab certs funcionaris del Palau episcopal, sens dupte á espatalles del bisbe, que no podría may abonar ni consentir que un titulat ministre de Deu se dediqui á negocis profans tenint per base l' explotació dels pobres.

ESPLUGA DE FRANCOLI, 25 de setembre.

També aquí s' está efectuant el Jubileu, encare que al borinot negre li ha sortit molt magre, no assistinthi mes que las contadas personas que solen anar á las restants professons, apart de un masclot molt gros que s' ha tornat devot desde que ha arreplegat una fortuna, y un altre que voldría ferse liberal per veure si algun día pesca una gramalla.—No obstant, s' están fent esforços per veure si l' diumenje vinent, tercer y últim día, la cosa s' anima una mica mes... lo que ho celebrarem, porque si ara ab la maniobra d' entrar y sortir de la iglesia fan riure molt, es segur que quants més serán, més riurém.

BADALONA, 23 de setembre.

El passat dissapte va sortir cap á Montserrat el rabadá Antón conduint una manada de bestiar de llana, entre 'l qual s' hi veyan las tendras ovelletas que 'ls días feyners van á casa seva á aprendre de lletra y demés assignaturas, porque ell es prou amable per ensenyals 'ho tot.—No obstant, estava molt trist porque n' hi va fal-

tar alguna de las sevas predilectas, á causa de que á la fábrica no la van deixar plegar. Al cap-de-vall, millor per ella, si considerem qu' en las montanyas de Montserrat hi ha molta boscuria y no pchs precipicis, y per aquellas brenyas, qualsevol ovella jove y inexperta corra imminent perill d' esgarriarse.

LLANSÁ, 30 de setembre.

Corria per aquest poble un home ab una caixeta als brassos en forma de capelleta, dihent á totas las casas si volfan veure á Santa Llucia y al mateix temps ferli caritat que 'ls guardaria de la vista.—A uns homes que trobá pel carrer de la Pilota, 'ls hi sortí ab la mateixa cansó, y un d' ells, molt esquilat per cert, li digué que li ensenyés á Santa Llucia y que li faria caritat. Desseguida al santer vá faltarli temps per destapar la capelleta, y l' home trayentse deu céntims, y ensenyantlos á la Santa, digué:—Tenfu, Santa Llucia.—El de la capella:—Home, deixeuels caure al calaixet dels céntims.—Y l' altre:—No es aixó: vos m' heu dit que fés caritat á Santa Llucia, y com ella no diu res, ni allarga la má per pendre 'ls céntims, senyal que no 'ls vol. Ja veyéu, farsant, com els sants no menjan, per mes que ab l' excusa d' ells molts s' endrapin la sopa boba.

La ocurrencia de aquest ciutadá, ha sigut molt celebrada.

RETALLS

AL MEU BON AMICH JOAN DEU DE OLOT

N Joan Deu de Olot va dirigir un discurs al Doctor Robert, quan la seva visita á aquella vila. *El Nuevo Régimen* el publica y d' ell trayém el següent párrafo:

«No queremos crear lo que dicen los centralistas contra el catalanismo, empeñándose á todas horas en presentarlo como oscurantista y reaccionario. Estamos convencidos de que va por el camino de la libertad y el progreso, el único que seguiría Cataluña autónoma á pesar de las rancias aficiones de escasas personalidades. Ofenden á Cataluña y á los catalanes los que creen que el renacimiento de la libertad para la una sería la muerte de la libertad para los otros.»

Al discurs de 'n Joan Deu va respondre l' Doctor Robert ab un altre discurs que també publica *El Nuevo Régimen*, pero que *La Veu de Catalunya* no ha mencionat sisquera, en el qual s' hi llegeix el següent párrafo, per cert molt significatiu:

«Para sumar las fuerzas autonomistas, que en Cataluña son ya numerosas, es preciso trabajar sin tregua aprovechando cuantas ocasiones se ofrezcan para hostilizar al centralismo.»

«Espero que dentro de poco nos confundiremos en una sola aspiración los catalanistas y los federales, porque no son irreductibles las diferencias que nos separan. Así lo creo, y así lo dije á mi respetable y consecuente amigo D. Francisco Pi y Margall.»

Aquestas manifestacions tindrian una gran importancia, si fossen realment afilladas pels regionalistas. Pero fins ara no passen de ser ilusions y bons desitjos de 'n Joan Deu y del Doctor Robert.

Y ara concedím la paraula á *El Cañón*, periódich carlí, que ha comensat á veure la llum á Barcelona, el qual, sense encomenarse á Deu ni al diable, enjega l' següent disparo:

«Se acercan las elecciones municipales y todo da á entender que se llevarán todos los puestos los catalanistas, federales y católicos federados naturalmente. También cuentan con el apoyo de los carlistas y desde luego con nuestras simpatías y con nuestro concurso... si los compinchos de Lerroux y *El Diluvio* lo hacen necesario.»

¿Qué hi diu el Doctor Robert de aquests nous aliats ó parents que 'ls hi han sortit á última hora? ¿Qué hi diu sobre tot el nostre bon amich Joan Deu, l' intrèpit defensor de Olot contra la llopada carcunda?

A Olot no van entrar may els carlins mentres ell va tenir al seu càrrech la defensa de la vila. ¿Podrá evitar que se li fiquin en la seva política, constituint com dia *El Cañón* ab tant desembrás una federació natural de catalanistas, federales y católichs?

Amich Deu: en aquestas conxorxas repugnants, els millors desitjos del que s' hi fica de bona fé naufragan inevitablement en els esculls de la lógica implacable. Vosté que ha sigut marino té de saberho. Quan un pert el rumbo, va, no allá ahont vol, sino ahont els vents l' arrastran. Y en certs jochs, lo mateix de la guerra que de la política, *el mejor de los dados es no jugarlos*—com diu un sabi adagi, que no per ser castellá es menos sabi.

Crech, per consegüent, que al sentir la *canonada* carlista no estaré per bromas, que no foran propias de la seva edat, ni dels seus honrosos antecedents, ni del seu caràcter serio y formal.

Quedis aixó en tot cas per en Vallés y Ribot, que acaba de anar á Vilafranca á actuar de catalanista, jevocant el recort de 'n Lostau sense considerar que si avuy en Lostau visqués, no tindria prou paraulas per condemnar la seva política sospitosa... com las que hagué d' emplear tot sovint pera desfer las tristas conseqüencias de las sevas eternas arlequinadas.

¿Encare no l' ha conegut, amich Deu, á n' en Vallés y Ribot, després de tant temps de tractarlo?

P. DEL O.

¡SET MESOS!

CARTA D' UN CONTRIBUYENT BARCELONÍ Á UN VEHÍ DE LA VILA DEL OS.

Amich: Tú que tens la sort de viure á la cort d' Espanya, alberch dels sabis polítichs que ab tan refinada gracia ens están prenent el pel y escurantnos la butxaca, ¿voldrías fernos l' obsequi d' arribarte á can Sagasta y preguntarli ab molts modos si es que dorm ó es que té ganas d' aferraros á la paciencia y fernos sortir de mare? Avuy fa s-t-mesos justos que l' bon senyor va enfilarse al candelero. ¿Ho recordas?

¡Cóm passa 'l temps, ay, cómo passa pel pobre que no es ministro ni té cap creu pensionada, y en lloch de cobrá un bon sou ha de pagar tretze classes de contribucions directas, més els sellos y 'ls recárrechs y 'ls impostos transitoris!...

Els que llavoras manavan ho feyan tant malament, que 'l país, sempre pavana, va arribá á veure ab bon ulls l' adveniment de don Práxodes, y més al notar que l' home descargolava un programa, si no perfecta del tot, regularment acceptable.

«¡Hi ha que tallar per lo sái!» deya 'l venerable trápala: «¡Prou vacilacions! ¡Prou duptes!» «¡A salvá entre tots la patria!» «¡Va prometre'ns rebaixarnos els impostos que pagavam, va dirnos que posaría fi als malgastos de l' esquadra, va insinuar que molt aviat ens lliuraría dels frares, va jurar que ja la lley no 's veuria trepitjada; en conclusió, 'ns va pintar una cigonya tan maca, que 'l país en pes va dirho:—Si aquest feligrés no 'ns salva, que 'ns donguin l' extremanció y que 'ns fiquin á la caixa.»

Veslo á veure, bon amich, veslo á veure, y fil per randa recordali 'l de llavors inolvidable programa: las reformas económicas, las reformas democráticas, la descentralisació, la paraula mil cops dada, de tallá al clericalisme las unglotas y las alas, y la d' obrir formalment de la llibertat las válvulas, marcant en aquest nou sigle nova vida per Espanya.

¿Qué s' ha fet de tot alló? Pregúntali al vell camándulas. ¿Qué s' ha fet d' aquell surtit de promesas ensucradas ab las quals al seu *debut* armá tanta saragata?

Set mesos avuy compleixen d' aquell día memorable, y salvo 'l cambi de noms dels que manejan la tralla y remenan las cireras, estém lo mateix qu' estavam. Gana passavam llavors, y avuy ens morim de gana; manavan els capellans, y ells son els únichs que manan; pagavam la mar d' impostos, y la mar ne paguem ara; ni calsas podiam dur, y seguim no duhent calsas; eram la befa del món, y avuy fins els moros d' África ens venen á estirá 'l nas y se 'ns puján á las barbas.

Per no haver de mudar res, ¿per qué va pujá en Sagasta? Per tenir que continuar la mateixa vida que antes, ¿per qué parlar de reformas? ¿per qué dir tan mal dels frares? ¿per qué engatusá 'l país? ¿per qué tanta moixiganga? Dígali aixó á aquest vell cursi, y dígal, y que 's dongui ansia á contestar ben depressa, porque aixó ja dura massa, y set mesos son molts mesos, y la carga es ma-sa carga, y 'l poble contribuyent está que no pot dir faba y 'l día que digui: ¡Prou!, hi ha aquí un bullit de cal ample d' aquells que 's veu cóm comensan y ningú sab cóm acaban.

C. GUMÁ

L' EMBROLLO D' ÁFRICA

ARRIBAT al territori que ocupa la poderosa tribu d' Arcila, autor del seqüestro dels dos jovejets espanyols pera sapiguer dels quals feya jo el viatge, vaig encararme ab el primer marroquí que al davant va ve-nirme.

—¡Moro!
L' home, ab mes cortesia de la qu' en un heretje podia jo suposar, va aturarse.

—¿Qué vols?
Dirli la veritat, no convenia de moment. La mes elemental táctica diplomática m' aconsellava dissimular las meas intencions y agafar l' assumpto d' un modo indirecte.

—Res no vull. Venia á passejar-me per aquí, y com no conech gayre aquests andurrials, espero que tindrás la bondat de servir-me de guia.

—Semblas cristiá...
—A la meva terra tots ho semblém: ara, en quant á serho de debó, hi hauría molt que dir.

—¿D' ahont ets?
Anava á dirli: De la Xina; pero, comprenent que la broma podria serme perjudicial, vaig preferir manifestar honradament la meva procedencia.

—D' Espanya soch.
—¡Ah!—va fer el moro, mirantme ab mes atenció.
—D' Espanyal... Crech qu' esteu molt cremats ab nosaltres.

La cosa marxava sola: ell mateix se posava á tret.

—¿Cremats? ¿Y aixó?
—Per alló dels... daixonsas... ¿No ho sabs?
—Ni una paraula! Cántam'ho: el saber no ocupa puesto.

—Pues figúrat tú que la gent de la teva terra diu que 'ls hem seqüestrat dos noys.

—¿Y no es veritat?
El moro va titubegar una mica.
—No... y sí: es tot' una historia.

La Perdiu, els Republicans y els Catalanistas

Pobra Perdiu ¿no ha de tirar esquitxos si la Mestressa l' está fregint?

El Catalanisme en acció.

—Veyám, explicamela. 'M sembla que ha de ser divertida.
 —Mes de lo que pots imaginarte. Pero no sé si es prudent...
 —¿El qué? ¿El dírmela? Té; aquí tens un duro. ¿Es prudent ara?
 —Cristiá, no me la pegas—va exclamar el moro obrint un pam d' ulls... y prenent el duro:—tú havíngut a ferme cantar. Aixó que contes de la passada, es una farsa.
 —T' asseguro...
 —Vina ab mí. Lo que jo no m' atreixo a explicar, t' ho explicaré segurament el jefe de la tribu.
 En cinch minuts vam serhi al davant. Era un moro, moreno com el pa... moreno y alt com un sant Pau dels grossos.
 —¿Qué vol aquest home?—va preguntar al seu paysá.
 —Ve aquí a inquirir noticias dels dos jovenets espanyols.
 —¿Quina manera de comprometre'm!
 —Mentidal—vaig exclamar jo, fent l' indignat.
 —Vaja, no amaguis las cartas, que se t' ha vist el joch.
 —¡Es fals!
 —¡Si hasta m' has donat un duro!—
 Els dimonis se m' enduyan. Si aixís com eram al África arribém a ser a la plassa de Catalunya, crido a un municipal y faig agafarlo.
 Afortunadament, el jefe de la tribu d' Arcila era un moro enrahonat, y en lloch d' enfadarse va posarse a riure.
 —Té—va dirme, allargantme un plat:—menja

quatre dátils, seu a terra y t' explicaré tot lo que sé sobre l' assumpto.—
 La seva relació va deixarme encantat.
 —En primer lloch—va comensar dihent—has de saber que nosaltres no hem seqüestrat a ningú...
 —¿No? ¿Y 'ls dos jovenets?
 —Els dos jovenets son senzillament dos espanyols qu' estavan cansats de serne y van passarse n al nostre camp, com tú podrás passarte al francés, ó al portugués, ó al italiá, ó al rus. Lo que hi ha que 'l vostre govern ha agafat astutament l' ocasió pels cabells y ha aprofitat un fet, que no té res de particular, pera realisar el seus propósitos.
 —¿Quins?
 —Els seus ideals, avuy, son reforzar l' exércit y organiar una esquadra. Per conseguir aixó, faltan diners y falta, sobre tot, el consentiment del país. Com salvarlas aquestas dugas dificultats? Fent vibrar la corda patriótica de la nació y parlantli del seu honor mal ferit. La maniobra no pot ser mes clara. Examinala bé. Els moros us roban, us seqüestran dos noys; el govern vol venjar l' insult y castigar l' ofensa. Pero no hi ha canons, no hi ha soldats, no hi ha barcos... ¿Negará Espanya al seu govern els recursos que pera obtenir aquestes elements son necessaris?
 —¡Ah!
 —¿Ho vas veient?... El país s' empassa l' am y autorisa un empréstit, l' exércit s' arredoneix, la marina compra barcos, y ¡viva la Pepal Crech que mes clar, ni l' aygua... clara. Ja ho sabs tot.
 —Gracias, moro.
 —No hi ha de qué. Pero t' advertexo que aixó

que tú has fet, no mes pot ferse una vegada. Avuy t' hi obsequiat ab quatre dátils; un altre cop que tornis a venir t' obsequiaré ab quatre tiros. Ja pots retirarte.
 Y aquí va acabar la conferencia, que humilment someto al judici dels meus lectors, segur de que el seu criteri clar y seré sabrá separar lo fals de lo real y lo evidentment exagerat de lo posat a la rahó.
 FANTASTICH

REPICHS

GRAN devassall d' aygua al anar el bisbe Cassanyas de Montserrat a Sabadell. Tanta n va caure que fins el Llobregat que passa besant la histórica montanya, al arribar a Sant Vicents dels Horts va desbordarse. Y al arribar dimecres a Barcelona, un altre xáfeh de *padre y muy señor obispo y cardenal mio*.
 ¡Quina sort pels pagesos si 'l nou bisbe tingués la virtut de fer ploure, sempre que ho fes en temps de sequia, y ab moderació, es a dir evitant que 'ls rius eixissin de mare!
 Llavors sí que valdria la pena de passejarlo ab la carrossa del Marqués de Castellvell, a tall de custodia, tal com va ferse 'l dimecres, al entrar a Barcelona.
 Y per cert que per haverla acceptada, no deixá de donar una proba eloqüent de humilitat evangélica.

Quan se convoqui 'l Certámen dels Jochs Florals, hi ha qui 's proposa oferir un premi al autor que millor desarrolli 'l següent tema:
 «Influencia sobre 'l llenguatge de *La Perdiu* de la proximitat de la seva redacció en el mercat de la Boqueria. Punts de semblansa de la manera de parlar dels Perdigots y las pescateras de aquell mercat.»
 Per costejar el premi que consistirá en una sardina de plata, s' obrirá una subscripció especial entre la gent de bé.
 Els clericals de Zaragoza persisteixen en l' idea de efectuar una nova provocació als sentiments liberals, disfressada de funció de desagris a la *Pilarica*.
 Pero ho van aplassant, y sembla que no la portarán a efecte fins que comensi a fer fret.
 No 's dirá que pequin de imprevisors. De aquesta manera ningú negará que tindrán ocasió de *aprofitar la llenya*.

Del *Daily Mail* periódich inglés, que publica la comunicació de un *constable*, en funcions en el Transvaal:
 «Aquest matí, día 16, un capitá acompanyat de un trompet ha anat al campament boer portant una copia de la proclamació del generalíssim. Donchs bé, aquells lladres han respost que no 's rendirían pas, y qu' estavan resoltos a combatre fins al últim extrém. Y mes encare: han tingut el cinisme de preguntar al capitá el preu dels ous al mercat de Johannesburg, perque—digueren—ne tenim en tan gran quantitat que no sabem que ferne y 'ns veyém obligats a vendrels.»
 Sempre ho havian cregut y ben demostaat está: lo que als boers els sobra son ous.
 No fá molts días va anar a Roma a visitar al Papa, una pelegrinació francesa... y ¡cosa rara y que no s' havia vist may fins ara!... 'ls pelegrins no van deixar ni un céntim pel diner de Sant Pere.
 Al Vaticá, ab aquest motiu, están sumament alarmats, perque si 'ls pelegrins de las demés nacions la donan en seguir l' exemple dels francesos, el pobre Sant Pere haurá de anar a fiar... y ¡joy! avuy que s' han apujat tant els aliments, no 'n passará poch ni gayres de traballs, el pobre porter del cell!

Per tipos els *yankees*.
 Al anunci de la senténcia condemnant a la pena mort a Czolgosz, assessí de 'n Mac-Kinley, que s' ha de cumplir dintre de la presó y per medi de l' electricitat, un periódich de Chicago va oferir 200 mil dollars a las autoritats de Buffalo, si li permetían pendre pera 'l cinematógrafo 'ls últims moments del reo.
 Cas de que se li concedís, el periódich podria dir: —Ala, ala: aneu escabextant presidents que aixó es una mina.
 Exemples edificants.
 Va morir l' ex rey Milano de Servia, que vivia entregat a continuas calaveradas, deixant un sens ff de dentes sense saldar.
 Ara 'ls acreedors reclaman el pago al sen fill y successor; pero aquest en lloch de dirse Alejandro se llama *Andana*, com diuhen els castellans.
 No vol de cap manera que se li apliqui l' adagi que diu que dels pecats dels pares els fills ne van geperuts.
 Naturalment: un rey geperut no podria assentar-se, a no ser que manés treure 'l respatller del trono... Y fins aixís ab el contrapés del gep, a lo millor correría perill de caure de memoria.
 Lo millor y mes cómodo es pérdrela de repent la memoria pera no recordarse may més ni del papá, ni de las sevas trampas.
 ¡Qué dimoni! A un rey tot li está bé.

També en Baró ha volgut dirhi la seva ab motin de la grandiosa manifestació del diumenje, escrivint un de aquells davantals del *Brusi*, que tanta fama van donar a n' en Mañé y Flaquer per l' intenció de que sabía animarlos.
 En cambi 'l pobre Baró 's queda a tres quarts de quinze, fent un paper mes que desairat, ridicul.
 Aquest día m' ho deya un constant suscriptor del *Avi Brusi*:
 —Desenganyis: quan D. Joan va morir sense donar la alternativa a n' en Baró, es que no li reco neixia facultats suficients... y aixís el pobre xicot, ab tot y las sevas aspiracions a la Direcció del Diari, s' ha quedat fet un novillero, y no passará de aquí.
 El governador Sr. Socías ho va dir:
 —No es cert que l' inspector Tressols hagués fet

cap disparo. Després de las ocurrencias vaig examinar el seu revólver y estava carregat.
 Vaja, Sr. Socías, no sigui tanjá.
 Y consideri que no costa res carregar un revólver.
 Y qu' encare costa menos *carregar* a un gobernador.

A l' Academia de Infateria de Toledo hi ha hagut gran excitació a conseqüencia de haverse aprobat al fill de un general dos cursos en un.
 ¿Y per aixó s' excitán? ¡Vaya una tontería!
 ¿No 's tracta del fill de un general? Donchs la cosa no te res de particular.

L' arquebisbe de Toledo ha prohibit terminantment als ensotanats que vajin pel carrer fumant.
 ¿Volén un consell per esbravarse?
 Se fican el dit gros a la boca, xuclan fort y ab els quatre dits restants fan pipa.
 Per *supuesto*, a la salut del arquebisbe.

El diumenje a las Arenas ho cridava un entusiasta:
 —Si ara sortís la *Perdiu*, ¡quina pica li posava!
 Un carcunda que s' estimi ha de portá a sobre seu uns salms, un devocionari, uns rosaris y una *Veu*.
 Perdigot que al balcó cantas, mira qu' estás rellicant, y del balcó a la cassola segons cóm no més hi ha un pas.
 Desde que sé que certs tipos s' han vestit de *gent de bé*, quan tinch *gent de bé* a la vora me cordo immediatament.
 ¿Ets lector de la *Perdiu* y dús barretina roja? Aixó es anar disfressat; au, a posarte una boyna.

L. WAT.

SOLUCIONS

- A L' INSERTAT EN L' PENÚLTIM NÚMERO
- 1.ª XARADA.—*Ca-fe-te-ra*.
  - 2.ª ANAGRAMA.—*Martí—Marit—Mirat—Timar—Mitra—Triam—Tiram—Rimat*.
  - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Los Madgyares*.
  - 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Filoxera*.
  - 5.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Catres*.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: F. M. M. (Bagur), Francisco G, d' Artesa de Segre, Tupipe, Alfredo Fart, Julio Blas, Barbé Tornafoch, y Butarel-li de Gracia.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un nou company de la goma, A. y M., F. M. M., Magarrinas, Tarragada, A. Ribas Ll., Un del Poble Sec, Torralle, Un *amateur* de la literatura regional. Tupipe, Noy de la Estació, Auccel d' Bosch, Butarel-li de Gracia.—Diuhen que lo primer que farà 'l senyor bisbe es escomunicar LA CAMPANA... Bueno; lo que sentim avuy es haverlos de dir que aixó qu' envían no vá.
 Caballers: Estevet de Vilanova, Got am Nansa, Eduardito: Diu que no es bisbe—qu' es cardenal.—Lo que 'ns envían—no es del tot mal.
 Caballers: R. A. Orriols: Impossibile publicarli els *impossibles* per impossibles que fem, de tants *impossibles* que tenim.—Lari: L' hem portada a cal callista perque li arregli 'ls peus y probablement anirà al *Almanach Campana*.—Noy de la Pega: Apesar de que té algun defecte... veurém.—J. M. C. y P.: Va bé. Gracias.—F. B. Iguilment.—F. Llenas, A. Deu, A. C. y T., M. Carbó d' Alsina: Gracias per l' envió.—Joseph Gasset: Ja ho recordém y probablement li respondriam que no 'ns acabava de xocar.—Galán per tot: *iUn consell a un embustero?* Envíhli a *La Veu*.—A. R. Vall: Pel de *La Esquella* no crech que hi sigui a temps tractantse de un treball d' aquestas dimensions.—N. G. G.: Es poch consistent.—Luis Aparicio: Ja era hora de que ho endevinés. Alló de la *sanassilla* es una consigna separatista. En Lerroux no 's farà entendre pels de *La Perdiu* fins que ho digui tot de correguda; y antes de arribar al kiosco ja haurán caygut las pinyas damunt de 'n Casellas per altre cantó.—*Pere Pico*: Fassi lo que far n' els de *La Veu*, grátis y plegui 'l ram.—J. B. y P.: Es fácil que sí, pero a n' el de *La Campana*.—Lluís G. Salvador: Va bé, gracias.—Angel del Monteny: Aixó y res tot es igual.—Esparragueri: Aixó fa olor de *Guernicaco Arbola*. A *La Perdiu* can *ese hueso*.—L. Castell Ferris: Alguna coseta.—F. F. (Espuga): No hi anirían per una rahó ó altre.—Varis compradors de *La Esquella*: Ja ho haurán vist gráficamente al periódich.—J. Staransa: Molt de primera.—Rampells: Tot nó, part sí.—Olazuer Missip: Aprofitable.—J. D. V.: Crech que varen dirli que cursilejava y no podém rectificar la opinió donada.—Mario Brú: El dibuix es molt *el-mental*.—Pere Pere Pico. Es altament pornográfich. brut é indecent. Envíhli a *La Veu de Catalunya*.—Pere Vall: Son mansets.—J. Costa Pomés: Aquesta mena de *lletretas* han passat completament de moda.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8.
 Tinta Ch. Lorilleux y C.ª